

TALOUSARVIOALOITE 1261/2005 vp

Määrärahan osoittaminen opintotukeen

Eduskunnalle

Nykyisessä opintotukijärjestelmässä jokaiselle opiskelijalle lasketaan vapaa tulo eli vuosituloraja kalenterivuoden aikaisten tukikuukausien ja tuettomien kuukausien lukumäärän perusteella. Jos tulot ovat yhtä suuret tai pienemmät kuin vapaan tulon määrä, tulot eivät vaikuta opintorahaan tai asumislisään.

Nykyinen opintotuen taso ei riitä kattamaan opiskelijoiden toimeentuloa, joten opiskelun aikainen työssäkäynti on hyvin yleistä. Koska vapaan tulon raja on varsin alhainen ja opiskelijat tekevät usein epäsäännöllistä työaikaa, on tulojen täsmällinen ennakointi hankalaa. Opintotuen takaisinperintä onkin todella yleistä ja vaatii runsaasti aikaa opintotukiviranomaisilta ja opiskelijalta itseltään. Nostamalla tulorajaa voitaisiin helpottaa opiskelijoiden toimeentulo-ongelmia sekä välttää ainakin osa takaisinperintätapauksista.

Nykyiset vapaan tulon rajat ovat tulleet voimaan vuonna 1998 ja ovat vuosien kuluessa jääneet jälkeen elinkustannusten ja palkkojen kehityksestä. Nykytilanne rankaisee niitä opiskelijoita, jotka opiskelujen ohessa ahkeroivat, tekevät työtä ja hankkivat arvokasta työkokemusta.

Jotta seitsemän vuotta sitten viimeksi korotetut vapaan tulon rajat vastaisivat paremmin ny-

kyisiä elinkustannuksia, ehdotamme, että vapaan tulon rajoja korotetaan 10 prosentilla ja ne sidotaan jatkossa elinkustannusindeksiin, jolloin ne pysyvät hintakehityksessä mukana. Tulorajat olisivat 555 euroa niiltä kuukausilta, jolloin opiskelija nostaa opintotukea, ja 1 666 euroa työssäolokuukausilta.

Olisi myös perusteltua nostaa opiskelevan vanhemman vapaan tulon rajaa hieman muita korkeammaksi, koska perheen toimeentulosta vastaaminen vaatii suurempia tuloja. Opiskelijan, jolla on yksi tai useampia huollettavia lapsia, vapaan tulon raja olisi opintotukikuukautta kohden sata euroa muita korkeampi eli 655 euroa ja 1 966 euroa työssäolokuukausilta.

Arvioimme, että vapaan tulon rajan korottamisen myötä opintorahaa maksettaisiin hieman aiempaa enemmän, mikä nostaisi opintotuen kustannuksia vuositasolla noin 2 miljoonaa euroa. Tulemme tekemään asiaa koskevan lakialoitteen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2006 talousarvioon momentille 29.70.55 lisäyksenä 2 000 000 euroa vapaan tulon rajojen nostamisesta aiheutuvaan opintorahan lisäystarpeeseen.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Ben Zyskowicz /kok
Eero Akaan-Penttilä /kok
Sirpa Asko-Seljavaara /kok

Kaarina Dromberg /kok
Leena Harkimo /kok
Pertti Hemmilä /kok

TAA 1261/2005 vp — Ben Zyskowicz /kok ym.

Hanna-Leena Hemming /kok
Anne Holmlund /kok
Jyri Häkämies /kok
Marjukka Karttunen /kok
Jyrki Katainen /kok
Jari Koskinen /kok
Pekka Kuosmanen /kok
Esko Kurvinen /kok
Jere Lahti /kok
Kalevi Lamminen /kok
Jouko Laxell /kok
Suvi Lindén /kok
Marjo Matikainen-Kallström /kok
Olli Nepponen /kok
Tuija Nurmi /kok
Heikki A. Ollila /kok
Reijo Paajanen /kok

Maija Perho /kok
Lyly Rajala /kok
Paula Risikko /kok
Martin Saarikangas /kok
Petri Salo /kok
Sari Sarkomaa /kok
Kimmo Sasi /kok
Arto Satonen /kok
Timo Seppälä /kok
Juhani Sjöblom /kok
Marja Tiura /kok
Irja Tulonen /kok
Raija Vahasalo /kok
Jan Vapaavuori /kok
Ahti Vielma /kok
Jari Vilén /kok
Lasse Virén /kok